

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félévre 6 ft. év-
negyede 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál irak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordai 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 5t hasábos garmond sorért 6 fr
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: akadémia-
ban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papir-
kereskedésében. Pestén: Zeisler M. (királyterezs
60. sz.) Bécsben: Haasensteiner és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf Mosse öf. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
straße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyititási cikkek: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetéseket a hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési föltételek
„Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:
9 óra . . . . . 9 ft o. é.
félévre . . . . . 6 „ „
évnegyedre . . . . . 3 „ „
egy óra . . . . . 1 „ „
Az előfizetés minden hó 15-től megújítható.
Előfizetéseket helyben el fogad: a szerkesztő-
ség, Demjén László, ur könyv- és Keresztesy Pál
papirkereskedésében.
Az előfizetési pénzek a szerkesztő-
séghez küldendők be.
A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

Nagy tisztesség!

Egy idő óta nagy tiszteltben részesülünk, a mi
kis Magyarországnak erősen szemmel tartja az északi
óriás-birodalom sajtója: az orosz journalisták legkivá-
lójába vesz magának fáradságot a „Moskov. Vedom.“ há-
sábjaiban tanulmányozni a magyar állapotokat.

Katkoék tanulmányán meglátszik, hogy figyelmét
főleg belbajaink firkészésére fordítá, mert a nemzetisé-
gek eléggé telen töredékeiről emlékezve meg, az o-szá-
szokat is sorba állítja; reá mutat a „bal“-párt magatartá-
sára, s mindezekből arra következtet, hogy államunk
bel-ellenetét ki nem egyenlíthetők, sőt vizsgálásul azt
mondja, hogy: „Ausztria felosztása óta Magyarország
rege, s csak azon theoretikusok fejében léteznek, kik 5 mil-
lió magyarral 10 millió más nemzetiségűt akartak volna
elnyelni, hogy egy Nagy-Magyarország megalapítását
meggúnyelhessek.“

Azt mondják, mindenki olyan kalappal köszön, a
milyennel bír: az orosz publicista is Oroszország törté-
netéből indulván ki, minden aprólékos információk da-
czára úgy vélekedik rólunk, hogy mi sem akarhatunk
egyebet, mint a más nemzetiségek felfalását.

Ha az orosz publicista a magyar történelmet tan-
ulmányozná, meggyőződhetne arról, hogy egy
hosszu ezredéven át egy fajt sem akartak nálunk nemze-
tiségéből kivételketni; pedig lett volna mód reá akár-
hányszor — a honalapítás után is, — s azt is tudjuk
hogy alig pár évtized előtt sok más nemzetiségű büsz-
kén vallotta magát magyarnak, — ezt tették Magyaror-
szág polgárai ezrenként Bach idejében, s tenni fogják
ezután százezrenként, mihelyt az izgalom lecsillapul, a
fizetett ügynökök álarcza lehull, s nemzetiségi tulzóink
is befáradják azt, hogy nálunk nemzetiségüket ma sem
fenyegeti semmi, hogy alkotmányos szabadságot csak
velünk élvezhetnek.

Oroszország másfélszázados multja mindennek el-
lentéte. Ez az állam, mióta tekintélyre vergődött: a ta-
tárabságot lerázta, a sok fejedelemség egyesült, s Török-
és Lengyelország hatalma megtörtött: — egyebet
sem mivel: hódításnál. Ma már a Kárpátokra mutat, s
vannak orosz hangok, a melyek a porosz császárság
keze alól is zsákmányt kérnek, s Galiczia határain innen
sem állapodnak meg bekebelezési óhajásaikkal, hanem a

TÁRCSA.
PÁRTKÜZDELMEK.

(Korraj.)
Irtá:
Komáromy Ferencz.
XI.

Lázár István uram kötelességét ismerte, nem
volt szándoka csak hajszálynit is tágitani attól, de
nem fért agyába, hogyan lehessen cimboráskodni
és oly kimélytelenül szabdalni is egymást; az ön-
kéntes vallomás világos volt ugyan, de összeha-
sonlítás a tényekkel és körülményekkel ellentmondá-
st tüntetett fel; mint lelkiismeretes bíró részle-
teket kívánt tehát s csakhamar megtudta, hogy a
rosz fiu hibázott ugyan, de jutalmát is vette, mert
a pártosok gonosz praktikája folytán nemcsak sza-
badsága, hanem élete is veszélyben forog, ha az
álnok szívellyellegel átnyújtott sorbetes csészeből
történetesen többet nyalánkodott volna.

— A patvarba!... szolt ekkor Lázár derül-
tebb hangulattal — kend tehát nadragulya levét is
ívott, jó egészségére kívánom!... hanem most
jérünk!... az én mellemnek a lég itt rendkívül
nyomasztó!...

— Nem — szolt az ifju gyorsan — rakjunk
előbb tüzet ide a középre s adjuk át az enyészet-
nek, az örök feledésnek e gyalázatos büfészket!
— Ugy segélyen a gondolat nem rossz, hanem
majd végrehajtják azt a törvényszolgák. Most
jérünk!

Kiléptek az utcára.
Utjokat a vár felé veszik.

magyar föld is ingerli államnyelő étvágyukat; azért óhajtaná-
nak minél nagyobb vizsályt a Magyarországon lakó nemzeti-
ségek közt, s minél hevesebb pártusát, hogy idővel a
magyar állam is a „szent elorszítás“ keblére hulljon és
ne sokat kellessék a feldarabolással bajlódni, csak az
eloyeletés művelete legyen hátra.

Szerencse, hogy az orosz vágyak teljesülésének
nagy és sok akadályai vannak; a többi Európának s első
sorban Nagy-Németországnak nem áll érdekében Orosz-
országot a Duna mellé engedni előnyomulni; azután az
orosok ugyan hatalmasak, de még is többet akarnak,
minsem azt megbírhatnák; — s végtére Magyarország
népe is érettebb, mintsem önmaga ásná meg szabadsága
sírját. Az orosz szemeltartás még is figyelmeztethet arra:
kerüljük a pártviszályt s az elbizakodást, mert mindkettő
lassan, de biztosan alássa az állam alapját, megrontja
a közérköcsöt, s felemesztí az államot — példa erre
1772, de 1872 is, az északon, ez nyugaton. Memento.

A „Kol. Köz.“ eredeti távsürgönye.

Bécs. A „Presse“ biztos forrásból me-
riti azon hírt, hogy a cseh nagybirtokosság
körében a többség biztosítva van az alkot-
mányhü pártnak. Andrassy grótot ide várják.

Szt-Péterváron. Ezután az izraeliták is
lehetnek fötiszték az orosz hadseregben.

Ujvidék. A „Bacsaer Bote“ szerint
Szerbiában felkelést készítenek a török el-
len, s Ristic meghagyásából a n-beeskerei
conferentiának erre kell előkészíteni a ma-
gyarhoni szerbeket.

Lapszemle.

A „Reform“ nem tartja pusztá választási mozga-
lomnak a horvát és cseh izgalmakat; ezek mögött egy
nagyobb szövetség keze működik, mely Ausztriát és Ma-
gyarországot megdönteni törekszik, mihez a szerb agita-
ciók, a felsővidéki panszláv izgatások is secundálnak.
Ettől nem fél, míg a külbéke veszélyeztetve nincs, az
alkotmány erős és ehez hű a dynastia, de veszedelmes-
nek tartja azt, hogy nekünk is van közjogi ellenzékünk.

A „Pesti Napló“ az u. n. orosz nemzeti pártnak,
s illetőleg a pétervári börtelap „hadüzenetére“ válaszol-
va mondja, hogy a moszkovita egyesítési törekvés né-
külöz minden alapot. Köztiük s a hazánkban élő szláv
népek közt nincs fajrokosság, nincs nyelvazonosság, ha-
nem csak nyelvrokosság. Az orosz szláv egyesítési haj-
lamok legkisebb csirját sem látjuk a mi szláv nemzetisé-
geinknél. Jól tudják ők, hogy csak itt lehetnek szabadjok,
és szabadságuk megvédésére bár honnan jövő megtáma-
dás ellen mint egy ember kelne fel a monarchia, minden
népe. — Németországnak sem állhat érdekében ezen
panszláv törekvéseket előmozdítani, mert a germanismus
és szlavismus közt előbb-utóbb, de elkerülhetlenül élet-
halál harcznak kellene támadnia. Németországnak a mi
monarchiánk mint a civilizatio hagyományos védfalának
fentartása áll érdekében. A „Pesti Napló“ szerint a mai
Oroszország egyáltalán semmi veszélyt sem hozhat Német-
országra, de egy Oroszország, mely Kelet-Ázsia végfokától

Midőn Cserey Mihályné asszonyom lakása
előtt haladnának, az ifju föltekint s egyszerre meg-
áll, mintha lesegőzték volna.

— Hol maradozik kend? szolt Lázár, vissza-
fordulván.

A kis oldalszoba ablaka világítva van.

— Im... im... — szolt az ifju, delejes
tekintet az ablakra szegezve — im ott számlálja
a perozeket, ott viraszt és imádkozik ő... Oh
kérek atyám engedd, hogy én is imádkozzam!

— Ne legyen kend hóbortos, jerünk!

— Távozz!... atyám, az egekre, távozz!...
folytatta az ifju és a magasból busan világító ab-
lakhoz fordulván, letérdelt, kezeit összekulcsolta
és folytatta:

— Tisztaság angyala!... erény és tökély di-
eső eszményképe!... jer, oh jer ablakodhoz!...
hogy tekintés az égre, hová nem csap föl, bár
mint hánykódjék is itt alatt a salak és a földi
szenvedély!... Lépj!... oh lépj ablakod keresztje
alá!... távol vidékről jövök, megfordultam mes-
gyéjtől az örökkévalóságnak!... oh mily szép ott...
ott, túl a mesgyén álom és valóság, holdvilág, dal-
lam és verőfény minden!... Büntetés csak e por-
hüvelyt érheti... jajveszékés csak itt e földön
hallható... ott... ott... a bűnbánást öröksugaru
dieskoszoru övedzi!... Isten úgy akarta, hogy
megtérjek... s még egyszer láthassalak!... ugy
akarta, hogy midőn először láttalak, az akkor
adott szót, az akkor tett fogadalmat most... most
öntudatosan beváltam!...

— A patvarban!... ne fohászkodjék kend
az utca közepén... csudára gyűlnék ide a bak-
terek!... jerünk!... jerünk!...

Az ifju felállt, rendbeszedte zavart eszméletét
s gyámtyfához fordulván folytatta:

azAdria partjait terjeszkednek, a legnyugatibb szom-
széd lenne Németországra nézve. Végül kiemeli, hogy
nélkülözhetlen szüksége van a magyar-osztrák birodal-
omra egész Európának, mert az kelet és nyugat közt
mindent pótol, míg ez államot semmi sem pótolhatná.

Audiatur et altera pars.

Épen akkor, midőn az országos közgazdasági
gyűlés utolsó közlését tartá, megeredt rám a bajk és
csapások zápora: kedvesebbnél kedvesebb rokonok vesz-
téről tudósított a villanyos sodrony, magam is hirtelen
oly meghűlést kaptam, hogy a közgyűlésen indítványom
mellett sem szólhattam.

Ily helyzetben nem igen törődhettem azzal, minő
tényhűséggel adja elő egyik vagy másik hírlap a tanács-
közások meuetét. Egyesek figyelmeztettek ugyan azon
czélzatos ferditésekre, melyekkel egy némely szemé-
lyeskedő lapban találkoztak; de egyes sajtóközégek üzeli-
mei a lelkiismerettel oly szomorúan ismeretesek már
mindenké előtt, hogy főkép gyászos kedélyhangulatom
mellett a csekély személyeimhez tapasztalt apróságokra
semmit sem adtam; hiszen úgy is el voltam rá készülve,
hogy az ily sajtóközégek magatartása felett kimondott
nézet fejtemre fogja zudítani az illetők egész hadát; régi
dolog levén, hogy az emberek nem igen viselhetik el az
igaz szót.

Ezen gyakorlati fellevelemben nem is csatlakoztam
mert a „Pesti Napló“ bñkös modorával páratlan heros-
tratusi dicsőséget vivott ki magának, s nevét a közgaz-
dasági gyűlés évkönyveiben megörökíté, midőn 74-ik
számában (esti kiadás) kirívó czélzatosággal referált
és ferditett. Kinek ne tűnnék fel már maga azon tény,
hogy az elnökön kívül csakis velem és Horn Ede ural
foglalkozott bővebben, míg Tisztát, Györfyfit, Pap Lajost,
Galgóczyt stb. csak épen névleg emlité meg?!

En a „Pesti Napló“ neveltséges mert érthetetlen fer-
ditésével szemközt egyszerűen előadom felszólalásom rö-
vid tartalmát, melyet alkalomilag, az alapszabályok első
szakaszának felolvasásakor tettem.

T. Közgyűlés! Az alapszabályok első §-ában az
áll, hogy az országos közgazdasági gyűlés czélja. sze-
mélyes érintkezés által eszmecsereit létesíteni és az or-
szág közgazdasági érdekeit előmozdítani.

A közgazdasági kongressusnak minden módot és
eszközt meg kell ragadni czéljai érdekében; nem lehet
ennél fogva közönyös, ha a kongressus tekintélyét és hi-
telét bántalmazzák, mert ezáltal veszt azon erkölcsi ha-
talomból, mely sikeres működéséhez szükséges.

Hazánkban, hol a tudományos és gyakorlati hala-
dás iránt való érzék vajmi kevésbé támogatja az üdvös
törekvéseket, a sajtónak, mint társadalmi nagyhatalom-
nak, magas feladat jutott. Pártolni, megbeszélni, köz-
érdekeltséget kelteni minden jó törekvés iránt, ez lenne
a sajtó méltó és nemes hivatása, de e helyett a hazai
sajtó egyes közlőnei a közgazdasági gyűlést nemcsak
közönyvel, hanem ellenszenvvel, sőt részben malíciaiá-
val fogadták. Azon idő óta — pedig ez már jó régen
volt — hogy a közgazdasági kongressus eszméje meg-
penditett, a sajtó legnagyobb része azzal tüzetesebben
nem foglalkozott, hanem némely lapok inkább az eszme
s annak pártolói ledorongolásában lették kedvöket. E

— Fogadd halás köszönetemet hogy meg-
bocsátottál!... s vidd szívem leghevesebb üdvöz-
letét a szereltes családnak!... a mi utunk itt két-
felé valik; a te pályád a honszeretet és lovagi
becsület; az én pályám eszményi világam volt,
szép, de rövid pálya, üvegközi növény, mely nem
tenyészik a belvillongások, pártosságok és érde-
khajászat dermesztő légeben. Isten veled atyám!...
nyugalomra van szükségem, enged hogy imá-
dkozzam! hogy eszméimet rendezem, hogy bün-
bánó lélekkel jelenhessek meg a haditörvényszék
előtt!... távozz!... távozz!...

Ezen szavak után az ifju az ablakhoz vissza-
fordult s szakadozó hangon szolt: Ilona! meg-
menteni nem tudtam őt!... de tudok meghalni,
kardja mint szikrázó villám sühintotta a léget s
hegyét mellének szegezve, beleereszkedett.

Lázárnak egyetlen gyors mozdulatába került,
hogy a kardnak a földre fektetett markolatját lábá-
val megtaszítsa s az ifjut megragadja.

Daczára ezen gyors mozdulatnak, a kard az
ifju hős kebelét nem harántekosan ugyan, de rézsut
metszette s a kebel veréni kezdett.

A szobatosok üldözéséből megtért kopjások
ezen pillanatban érkeztek a hely színére.
— Ragadjátok karjaitokra — rendelkezett
lelkendezve Lázár — a fiu vitézül hősileg meg-
harczott, csuda hogy saját lábán eddig is elbirta!...
a vérvésztes... a fáradság!... ragadjátok meg!...
A kopjások az ifjut karjaikra vették.
Lázár István uram indulót vezényelt, maga
pedig mély és komor gondolatokba merülten lép-
delt a menet után és komolyan vádolta magát,
hogy nagyon szigorú volt.

helyen többfölet csudálkozó arcok- és hangokkal kellett
találkoznom, erre és különösen az elnök Ürményinek
szóval is kifejezett kételére mondtam tovább). Tényekre
vagyok kész hivatkozni. Méltótlássaank elolvasni többek
közt azon három hasábos vezércikket, melylyel a hazai
sajtó egyik legtekintélyesebb képviselője, a „Pesti Napló“
fogadja az épen most ülésező közgazdasági congressust,
nem is ismerve nagybárá a megjelent tagokat, még
kevésbé a várható eredményeket, már előre oly bántó
és elítélő hangon ír, mely a közgazdasági gyűlés törekvé-
seinek bizonyára kevés jót kíván. Azért a közgazd. gyűlés
érdekeiben áll, hogy mint egy ily erkölcsi tekintélyvel és
hatalommal bíró testület saját kebelében fejezze ki azon
méltó megbotránkozást és roszalást, melyet a hazai sajtó
egyes képviselői megdondolatlán, sértő föllépésekkel
maguk ellen provokáltak, jövőben pedig erkölcsi ereje
egész súlyával hassan oda, hogy a közgazdasági gyűlés
törekvéseit a hazai sajtó is egyelelesen támogatssa.

Ezeket mondam. Minden váriáus, mely e tartal-
ommal ellenkezik, hamis, így a „Pesti Napló“ is, a mely
különben a „tapintatból“ szerelne leztekéket adni. Márha
azon „Pesti Napló“ beszél tapintatról, mely a magyar
országos közgazdasági gyűlés első napján oly famozus
vezércikkkel üdvölté a magyar közgazdákát, — szerel-
ném tudni: mit ért a „Pesti Napló“ referense a „tapin-
tat“ alatt? Elkeltintve attól, hogy a „P. N.“ országos
érdeki törekvéseket akart volna profánálni, csak azt
kérdem: vajjon a magyar lovagiassággal és vendégsze-
retettel összefér-e ama durva kiszidás, melylyel e lap a
magyar közgazdákát fogadta? Alig hihetem. Tán még
Czaslauban is illedelmesebben fogadták volna a tisztes-
séges magyar embert.

Különben, mennyire meg van szorulva a „Pesti
Napló“ ferditéseivel, nagyon találón illusztrálja azon
körülmeny is, hogy míg fölem egy helyütt a „közletszet“
megvonta, — a „Különfélék“ rovatában ő is megemlíti,
hogy a közgazdák banquetijén a hazai sajtót — a jobb
jövő reményében — éltették, de különösen kivették a
„Pesti Napló“ sőt „megvetéssel“ emlegették. És e
kivételben ép oly kevésse volt vélemény-külömbőség,
mint a közgyűlésen, a hol a „Pesti Napló“ ta-
pintatosságát én mutattam be az ország színe előtt.
A véleménykülömbőséget és „visszatetszés jelét“ csakis a
„Pesti Napló“ önző és meghökent kezelele alkotá.
Bizonyítja ezt a „Haladás“ márcz. 26-kán megjelent
cikkje is, mely egyenesen ezen felszólalásom foglalkozót,
és a melyben erős hangnyomattal van constátálva a tény,
hogy felszólalásom „közletszéssel találkozott“.

Horn Ede ur beszédével ellenem mitsem bizonyít-
hat a „P. N.“, mert én a sajtószabadságot ép oly kevésse
érintem, mint H. E. ur. A szabad szó, a nyílt roszalás
még nem censurát sürgető szófat. A sajtó ugy járhat
el, a mint jónak látja; ha mégis van és lesz sulya és
hatálya az ószinte, maga idejében való felszólalásnak, az
egyrészről a benne rejő igazságának, másrésről egy te-
kintélyes testület erkölcsi hozzájárulásának tulajdonítandó,
és valóban csak kívánatos lehet az, hogy egy ily tisztán
erkölcsi hatalom jövőre is élet vegye a sajtó közérde-
kelles roszakaratának, kiméltelenségének, megdondo-
latlanságának.

Felszólalásom ép ide irányult, ezért bíráltam és
roszaltam a „P. N.“ cikkkeinek fitymáló, kiméltelen mo-
dorát; akármit mondjon is ő e megrovásra — megtermi
az a jövőben gyümölcsét, mert — reménytem — a „P.
N.“ sem fog a tanulság után különös kedvet érezni ma-
gában arra, hogy jövőben is oly diszelen szerepreke
vállalkozzék, melyekért az ország józan közvéleményé-
nek méltó kárhözátása sújtja és jövőben még jobban
sujtáná.

Dr. Dobránszky Péter,
kir. jogtanár.

Legujabb táviratok.

Bécs, april 3. A „Világkiállitási lap“ alaplatannak
nyilatkoztatja azon elterjedt hírt, mintha a kiállitás eloa-
poltatnék, mert az 1873. máj. 1-jén meg fog nyitlatni.

Dresda, april 3. Az alsóház, a felsőház határozata-
tával ellentétben, megtagadta a bécsi követi állásra elő-
irányzott költséget.

Prága, april 3. A „Pökrök“ és „Narodni Liszty“
czimú lapok kisárussaitól a helytartóság elvonta az ela-
dási engedélyt.

Karlsruhe, april 3. A német koronaherczeg a
mult éjjel ide érkezett; fiával ma délelőtt Bädenbe ment,
honnán estére várják vissza.

Madrid, april 3. A választási irodák mindenütt
teljes nyugalomban állitatak fel. 550 választási irodai
elnök és 2162 titkár a kormánypárthoz tartozik: 272
elnök és 1061 titkár pedig a különféle pártok koalíció-
nak hivo.

Berlin, april 3. Az angol királyó a német császár
egészségi állapota kiméltése tekintetéből, leakart mondaní
arról, hogy Berlinben látogatást tegyen, azonban a császár
sürgös meghívására mégis több napot fog tölteni Berlin-
ben. A hirodalmi kormány még a jelen ülészakban be-
akarja terjesztetni a sajtótörvényt, s elrendelte av előmu-
kálátok siettetését. A törvényjavaslat szerint az eddigi
cautioletétel elesik.

Bukarest, apr. 2. A kamra által megszavazott vasuti csatlakozásokat a senatus 24. szavazattal 8 ellen elfogadta.

A „Times“ berlini levelezője márt. 29.-ról jelenti, hogy a khivai khán fegyverkezik az oroszok részéről várt támadás ellenében. Az összes fegyverfogható egység zászló alá hívtattak, s kísérletek tételnek az Amudarya nyugoti csatornájának kiszáritása, vagy vízének ihatatlanná tétele végett. Azonban Sz.-Pétervárról azon tudósítás érkezett, hogy a khán a csarhoz egy követelést küldött békülékeny üzenettel. Az orosz csapatok Krasnovodsk-ba érkeztek, a káspi tenger mellett, s csatlakozott hozzájuk Atamurat khán egy turkómán törzstől.

Oroszországról.

Szt.-Pétervárról írják: Ha a kormánygépezet titkos kerekéit és rugóit vizsgáljuk, néha-néha különös fölfedezésekre jutunk. A „Golos“ című lap felfüggesztésének is meg van a maga története, s erről nagyon sajtószerű dolgokat hallani. A „Golos“ ügyvis, gr. Tolstói oktat. miniszternek a reáliskolák felállítására s reorganizációjára vonatkozó tervét illetően egy cikket hozott, mely cikket a nevezett lap szerkesztőjéhez, Krajewski államtanácsoshoz, a birodalmi tanács egyik tagja küldte be ama kérelemmel, hogy azt közölje. Krajewski a cikket átoltvasása után úgy találta, hogy ennek fölvétele bajt okozhatna neki, s ezen aggályát közlé a beküldővel. Nemsokára ezután egy másik kézről egy második levelet kapott, melyben ismételve fölkeretett a cikk közlésére, azon hozzáadással, hogy a császári család egyik megnevezett tagja kárpótolni fogja mindazon hátrányt, melyek a kérdéses cikk közzétételéből származhatnak. Most a cikk végre közzé lett téve, s a lap felfüggesztése nyomában követé a közzétételt. Krajewski most fölütötte könyveit s kiszámítá, mennyi jövedelme lehetett volna a lap után ennek felfüggesztési ideje alatt; s számítás eredményét 35,000 rubelben állapította meg, s ez összegről a számlát azonnal megküldé ama magas jóállónak. És Krajewski tüstént megkapta pénzét. E szerint úgy látszik, hogy az oktatásügyi miniszternek a legmagasb körökben nagy befolyású ellenlábasa vannak.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, április 5. 1872.

Királyné é Felsege ápril 4-én délelőtt főudvarmestere és özv. Eötvös József báróné kíséretében meglátogatta a vakok intézetét, hol Beöthy Lajos az intézet elnöke s az intézet előjárósága fogadta. A hódalat-telejes fogadtatás után a királyné meghallgatta a növendékek énekét s a vakok zenekara által előadott darabot megtekinté, mely jártassággal bírnak a növendékek a földgolyó segítségével a földrajzban; érdekelve kérdezősködött a növendékek életmódja, valamint az iránt, mi lesz belőlük az intézetből való elbocsátásuk után, megismerléte a női és férfi kézimunkákat, szemügyre véve a leányok kötőtermét, a hálótermet s az ebédlőt s végre a ház előtt összegyűlt néptömeg viharos éljenzései között visszatért Budára. — Király é Felsege apr. 4. de meglátogatta az új épületben levő hadosztályiskolát és meghallgatta a növendékek vizsgálatát. — Az udvar a jövő hét első napjaiban Gődöllőre megy, a hol azonban csak 4—5 napot fog tölteni. — A nemzeti színházban az előadásra kitűzött „Ördög Róbert“ helyett királyné é Felsege különös kívánatára „Hunyady László“ adják.

„A Magy. Polit.“ írja: Azon hír terjedt el, hogy az országgyűlés f. hó 10—12-ke körül fog eloszlattatni. A mint mi értesültünk e hír alaptalan; s az országgyűlési törvényes határidejeig fog tartani. Nem is látni be, hogy mi célja lenne azt 8—10 nappal a kellőnél előbb eloszlattatni. Lehetett az eloszlátás mellett nyomós okokat fölhozni a strike kezdetén; de most mitsem nyerének vele: az új választások minden esetre bele fogván esni az aratási időbe.

„P. N.“ az alsó vidékeken uralkodó inségéről azt írja, hogy az nagyobb mérvet ölt — mely sürgetőleg gyors segílyt tesz szükségessé — ma még csekélyebb pénzerővel százazerekre menő értéket lehetne megmenteni. A „Pesti Napló“ azon hitét fejezi ki, hogy ámbár e tárgyban Vukovics indítványa leszavaztatott, a képviselőház fog találni módot, hogy hazánk egyik legéletrevalóbb, legmunkásabb népét a fenyegető felszámlatlan kár veszélyétől megmentsé.

„A Hon“ szerint a jelen ülészek f. hó 15-én fog bérekesztetni Budán a királyi trónbeszédet, hogy így a törvényesabba 74 nap leteltével jun. 30-ra a választások megejtethessenek s az országgyűlés még jul. elején megnyitathassék.

Csengeri Antalt küldöttségileg kérték fel, hogy a nagy-kánizsai kerület képviselő jelöltségét vállalná el. Az ellenéke Csengeri Antall szemben nem fog jelöltet felállítani, ugyanezt tenné a jobboldal Ghycoz Kálmánnal szemben, ha eddigi kerülete képv. jelöltségét elvállalja. Nem úgy a pesti belvárosban, ott néhány szélsőbal és balközépi Deák Ferenczel szemben is erőlködik a mult választás alkalmával tapasztalt „Demonstratio“ megújítására.

Kossuth Lajos új lakásáról a „Hon“ turini levelezője a következőket írja: „A napokban láttam a volt kormányzót. Új lakása csinos, s mondhatni kényelmes, de az egyszerű, s némi tekintetben szerény lakot nagy hazánkfia művészi ízlése igen szépen átalakította. — A mi a legszórakoztatóbb látogató figyelmét sem kerülheti ki, az nem a pazar fényezés, mert ezt bizony hasztalan keresnék a volt kormányzónál, hanem az izlés, szigorú rend, s a meglepő összhangzás. Idejét a muzsák és Floránák szenteli, s ha a füvészzettel nem foglalkozdik, mindenkor könyvei közt, vagy az íróasztalnál találhatni őt, s mintha a kitarító munka fáradtsága lényére nem is hatna, nyájassága, s a tiszta lelkek ezen kiváló tulajdona, a jó kedély, egy percre sem hagyja el őt. Kerjére szorgos figyelmet fordít; nincs abban egy fa, növény, vagy virág, melynek tulajdonságait nem ismerné, vagy melyet 5-6 nyelven megnevezni nem tudna, s mely naponta gyengéd ápolását nem élvezé. De van is érte jutalma, a természet nem tud hálátlan lenni. Csak az ember tulajdona a hálátlanság, csak ez tudja feledni s sokszor gyűlölt jötevőjét. A viruló fü kedves zöldje, a virító fák s virágok tarka, de összhangzó színezete s gyengéd illatja már is hirdeti, s hálálja az ápoló szorgalmát. Ezen kis paradicsomban, figyelmet különösen magára vontá három — csak a napokban ültetett — rózsafa. Ugyan micsoda kiváltsággal bír, gondoltam magamban, ezen három rózsafa, hogy nagy hazánkfia azokra nagyobb gondot fordít? de ő leolvassván szememimről a kérdést, büszkén mutatván azokra, jez — mondá nyájás megelőzéssel — az ajándokok legbecesebbje, mert a ki azt nekem küldé, nem szégyenli a munkát. Ilyennek kellene lenni — tevő haza nem indulattal — az egész nemzetnek, ha a szabadsága érdemesitni akarja magát.“

Későbbben aztán megtudtam, hogy az annyira becses ajándékot egy Szatmári nevű ember küldötte, ki jelenleg Szalontán csizmadia mesterséget üz, de 48—49-ben főhadnagy volt s zászlóaljaink jobbika egyikében — a 3-ikban — harcolt a haza függetlenségéért.

„A Kelet“ anyamasszony nyelvet öltögeti. Jól áll neki! Épülhetnek rajta t. olvasói. Csak gyakorolja magát a szószátyárságban.

Hamis bankók. Egy szegény oláh paraszt a legutóbbi mármaros-szigeti vásár alkalmával a vásárra vitte egyetlen tehenét és két ökrét hogy eladja. Csakhamar akadt is vevője egy unghmegeyi emberbeu ki az egygyü parasztnak a vételár összegét 17 tíz forintos bankóval kifizette. Alig akarta azonban az első tizedet fölvaltani, már észrevették, hogy nemcsak az első, de valamennyi tíz forintos hamis és pedig igen könnyen fölismerberő hamisítványok. A nyomozások, melyeket a járásbíróság a hamisítványok fölkeresésére iránt megtett, eddig hasztalanok voltak.

Rablókrónika. Csákováról írják az „U. I.“-nak: Ma felfedeztek itt egy rablóbandát, mely 30 (?) tagból állott, de a rendőség csak kettőt keríthetett kézre, mert a többi gyors lovukon elillant. A rablók a Szerémségből jöttek át, éjjel az izraelita imaházban feltörték a szegények perselyét, s a szent-szekrényt, melyből a törvény-tekeréseket a földre dobták.

II. Közl.

A székely-keresztúri unitárius egyházközből esperes n. t. Árkosi Dénes ur névsorozat nélkül át adott 30, harmincz forintot, mely kegyes adomány kiosztott február 19-én, részesülvén: jánosfalvi pap Darkó Sándor 5 ft, városfalvi pap Máté Sándor 5 ft, szentpáli pap Egyed Ferencz 5 ft, mester Tóth Ferencz 5 ft, keményfalvi pap Vas István 5 ft, almási pap Sándor Lajos 5 ft, szent-mártóni pap Dombi Mózes 5 ft, nyugalmazott mester Szentpéteri Albert Miklós 2 ft 50 kr. — Kiknek nevében fogadják a kegyes jöltevek háládatos köszönetemet! Vargyason, február 20. 1872. Gyöngyösi István, peres.

Az erdélyi pincze-egylet igazgató-válastmányának jelentése első évi, 1871. márczius 10-től 1871. december 31-ig terjedő üzletéről, az 1872. márczius 28-iki rendes közgyűlésre.

Tisztelt közgyűlés!

Egyletünk első évi üzletforgalmáról tisztelettel bemutatjuk az erről készült s a számadást vizsgáló bizottság által is átvizsgált zárszámla és vagyommérlegünket, mely a kezdet nehézségei mellett, általán véve, végeredményben kedvezőnek mondható. — A tisztelt közgyűlés becses idejét a nehézségek elősorolásával igénybe venni, s figyelmét terhelni szándékunkban nem lévén, méltóztatnak mégis megengedni, ha önök, mint ezen üzletág alapos ismerőit, emlékeztetjük, hogy az 1869. gyenge, 1870. és 1871-ik évi rossz bortermések kedvezetlen hatása és a nemesebb szőlő telepek kezdetleges állapotára gátolta és gátolja egyletünk szabad működését annyira, hogy a kötelező külföldi üzleti összeköttetést, még most, inkább kerülnünk, mint felkeresnünk vagy szűkösre szorítanunk áll érdeklünkben; pedig egyletünk keletkezésének kiindulási pontja s ha Isten segít végcélja éppen ebben keresendő. — Mindamellét örö-

münkre szolgál köztudomásra hozni, miszerint vagyommérlegünk, önfenntartás mellett, kielégítő anyagi hasznót is mutat fel, a miről a t. részvényesek kezénél levő és felolvasandó zárszámla és vagyommérleg tanuskodik. Nem feledkezett meg egyletünk az anyagi nyeresemény mellett azon hivatásról sem, hogy borainkat, különböző vidékekről összeállítva, benn az országban rendezett kiállításokon is ösmertesse, ez által tájékozza az egyes termelőket, a mire külföldben vajmi kevésnek nyilna alkalom, a felől, hogy hazánk melyik vidékén melyik faj bor van hivatva arra, hogy a gazda teremsze, ezáltal felvilágosítva ne tapogatózdon, ne tanuljunk már mindig saját kárunkon, hanem okuljunk is. A maros-vásárhelyi kiállításán megjelentünk, nyertünk a gazdasági-egylet által jutalmul kitűzött nagy aranyérmét. Közlebbtről a lyoni kiállításra küldöttünk bort és előkészülünk a bécsi világiállításra; megteztünk és teszünk mindent arra, hogy a külföldi borokat kiszorítsuk piacunkról és a külföldön is, sokszor áldozattal, szerzünk tért azok mellett és előtt, a kik előbb ebrednek fel mint mi.

Ne vegye a t. közgyűlés szerénytelenségnek, ha büszkéek vagyunk reá, hogy alig 10 hónap alatt a szőlőszettel foglalkozó közönség között 97,973 ft 53 krt hoztunk forgalomba, azon borokért, melyek évek óta, ázsiai kényelemmel, nyomták az ászkokat és még nyomták volna, ha ezen egylet a t. részvényes tagok által létre nem jó. Az uttörés nehézségei mellett, tisztelt közgyűlés, számításba véve az egyes részletek különböző időbeni befizetését, számtanilag a kiosztásra ajánlatba hozott 6% kamat (2053 ft 93 kr) és a nyereseményből egy-egy részvény után 4 ft (2804 ft) osztalék, kereszámában, évi 14%-léknak felel meg. Első évi üzletünk eredménye, egyletünket szép jövővel biztosítja, a szőlőszet körén működő gazdaközönséget kitartó munkásságra ösztönözheti.

Közös vagyon, közös érdek forogvau fenn, egész őszinteséggel ismerjük be, hogy ezen eredményre két körülmény kedvezőleg hatott: 1—ször, az ugynevezett régi pincze-egylet e téren áldozattal hozott uttörése és 2—szor azon érdekelttség, melyet ugy az egyesek, mint az ország, hiányaink elnézése mellett, tanusított. El nem hallgathajuk, tiszteletteljesen, felemlíteni, miszerint egyletünket, a nagymáltóságú m. k. ministerium is Erdély közvagyonosodása egyik tényezőjének tekintvén, közvetítő pártfogásával szerencsélte.

A fentebbiek vázlati előadása után ajánljuk a t. közgyűlésnek felolvasott zárszámlánk és vagyommérlegünk helybenhagyását és tudomásul vételét, s a tárgysorozat rendeni tárgyalását.

Kolozsvárt, 1872. márczius hó 28-án.

Tisztelt közgyűlés alázatos szolgálja az „Erdélyi pincze-egylet“ igazgató-válastmánya.

Nemzeti színház. Szombaton, április 6-án „Kék szakal“ Operette 4 szakaszban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. Április 4-ről: 5% Metalliques 64.80. 5% Nemzeti kölcson 70.50. 1860-diki államkölcsön 102.— Bankrészvények 838. Hitelrészvények 34.150. London 110. 10. Ezüst 108.— Cs. kir. arany 5.25. Napoleondor 8.82.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 81.75. Temesi 79.50. Erdélyi 73.50. Horv.-Slavon —

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

Sz. 1419—1872. 1—3 (441)

Pályázat.

A városi képviselő közönségnek 31—1872 számú határozatánál fogva a Kolozsvár városi erdősi állomás, melyhez jelenleg 0. é. évi 623 ft fizetés és 150 ft lótaritási átalány, s a városi erdőkre leendő kiszállások alkalmakor, — a városi és föléki határon levők kivételével téli nyári mint nyári napokon három forintra napdíj illetmény van köve, a t. évi május havában a városi képviselő közönség által választás úján fogván betöltetni, felhívának az ezen állomást elnyemni óhajto szakképzett egyének, hogy kellő okmányokkal folyó évi **április 30-ik napjáig** a városi tanácsoshoz adják be.

Szab. kir. Kolozsvár város közig. tanácsától, 1872. mártius 25-kén

(442) **Pályázat.**

Nemes Alsó-Fejérmegyének Verespatak bányavárosban rendszerezett főorvosi állomás irésedése kövekeztében, melyvel 750 ft évi rendes fizetés, 120 ft lótaritási díj, 100 ft szállásbér és kamarális szervezeti nyugdíj van összekötve, ezemel pályázatot nyitának.

Az ezen főorvosi állomásra pályázni szándékozó orvosstadior urak fölhevának, szakképztségüket és a román, meg magyar nyelvből jártasságukat igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodványukat, az abrudbánya-verespataki nehézek-alap válastmányának Abrudbányára a folyó évnek május hó 1-ig, mint zárt határidőig beküldeni el ne mulasszák.

Abrudbányán, márczius hó 29-én 1872.

Az abrudbánya-verespataki nehézek-alap válastmányától.

Bálinth Simon, elnök.

Hirsch D. Troppauban

(oszt. Szilézia) (435)

ajánlja használatra **üzleti-, levelezési- és hirdetmény-közvetítő irodáját.**

Üzletágak:

Bizományok és pénzfelhajtások. — Mindenféle üzletek, házak és fekvőségek megvásárlása és eladása sat. — Üzletek, gyárak, fekvőségek, házak sat. bérbeadása és bérbevétele. — Hirdetmény-közvetítés a bel- és külföld minden hirlapjába. — Mindenféle hivatusú állomáskeresők elhelyezése. — Utazók és kivándorlók Amerikába szállítása. — Pénz biztosíték mellett. — Felvilágosítás bel- és külföldi czégek és egyénektről. — A kereskedelmi térre vonatkozó bármiféle ügy ellátása. — Mindenféle felvilágosítások.

U. I. Csak oly levelekre lehet válaszolni, a melyekhez levéldíjleg van mellékelve.

ROBEY és TÁRSA (Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő időnyre **szabadalmazott vaskeretű eséplőgépeiket és gőzmozdonyaikat, lójárgányos eséplőgépeiket, vetőgépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field-féle csövekkel.**

Újabb gépeink általánosan elismert munkaképességök felment bennünket minden feldicsérestől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdaközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarabb kezünkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelmény tételünk.

Robey and Company Limited, üllői út 1. sz.

(400) 14—24 **Pest.**

